

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 14
van **FRANCESCO VANDERJEUGD**
datum: 4 oktober 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Varkenspest - Economische impact

De uitbraak van de Afrikaanse varkenspest bij enkele everzwijnen in het zuiden van Wallonië heeft niet alleen gevolgen voor de varkenshouders zelf, maar voor de hele keten. Ook de slachthuizen en de transportsector worden geconfronteerd met kwalijke economische gevolgen.

1. Voor de transportsector liggen de meeste van die gevolgen bevoegdheidsmatig op federaal vlak, maar ook op Vlaams niveau zijn er problemen. Ik vermeld in dat verband de extra kosten voor de kilometerheffing omdat de transporten vandaag slechts per bedrijf in één beweging naar het slachthuis mogen verlopen. Dat betekent veel extra ritten, veel extra kilometers en dus veel extra vergoedingen. De sector vraagt dan ook een voorlopige opschorting en terugbetaling van de kilometerheffing.

- a) Zal de minister dit bepleiten bij haar collega-minister Weyts?
- b) Worden andere compenserende maatregelen voor de transportsector genomen?
Zo ja, welke?

2. Belangrijk is ook na te gaan of er geen overbodige erfbetredingen zijn en toe te kijken op hygiënische maatregelen. De minister heeft in dat verband al verstrengd toezicht op erfbetredingen en het respecteren van hygiënische maatregelen aangekondigd.

Zo blijft het reinigen en ontsmetten van de vrachtwagens uitermate belangrijk. Evenwel horen we dat er bij het reinigen van de vrachtwagens in de slachthuizen niet door iedereen evenveel aandacht wordt besteed aan het sluiten van de ventilatieschuiven. Dat is nochtans zeer belangrijk wanneer twee vrachtwagens naast elkaar staan om te voorkomen dat er op die manier besmettingen zouden gebeuren.

- a) Zal er bij de slachthuizen actief op worden toegekeken dat het reinigen van vrachtwagens met gesloten ventilatieschuiven gebeurt?
- b) Restanten van vorige ophalingen of leveringen moeten verwijderd worden. Het mag ook niet dat in de onmiddellijke nabijheid van die plaatsen de tonnen staan met zeugenafval en dode biggen.

Zal actie worden ondernomen om de varkenshouders te sensibiliseren ervoor te zorgen dat hun laad- en losplaatsen proper zijn?

3. Het blijft belangrijk om naar het buitenland de boodschap te blijven geven dat het vlees van onze gedomesticeerde varkens nog steeds een varkenspestvrije status

heeft. De communicatie moet echter evenwichtig gebeuren om onterechte paniekreacties te vermijden. VLAM (Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing) kan hierbij echter een belangrijke rol spelen, zeer in het bijzonder ten aanzien van rechtstreeks betrokken handelspartners.

- a) Welke initiatieven neemt VLAM naar derde landen en onze buurlanden om aan te geven dat het Vlaams varkensvlees varkenspestvrij en volledig in orde is voor de volksgezondheid?
- b) Naar welke specifieke partijen en handelspartners worden extra acties ondernomen?
- c) Hoeveel contacten heeft VLAM hieromtrent al gehad?
- d) Slaagt VLAM erin om het wantrouwen bij sommigen weg te nemen en/of om landen die de import van ons varkensvlees hadden stilgelegd opnieuw te overtuigen om de handel te hervatten?

Zo ja, bij welke landen is dat inmiddels gelukt?

- 4. Ik verneem dat er inmiddels al slachthuizen tijdelijk stilliggen omdat de toevoer van varkens afneemt wegens de verminderde export. Bovendien vrezen de meeste slachthuizen in de nabije toekomst een terugval van hun activiteit. Daarom werd bij de RVA economische werkloosheid voor hun werknemers aangevraagd. De RVA blijkt die aanvragen te weigeren. Wel zal economische werkloosheid worden toegestaan aan de werknemers van de 58 Waalse bedrijven in de sperzone die gedwongen worden om hun dieren te ruimen. Maar die maatregel is uiteraard te beperkt.

Zal de minister deze kwestie aankaarten bij haar bevoegde federale collega-minister van Werk Peeters om:

- a) zich ervan te vergewissen waarom de aanvragen voor economische werkloosheid van slachthuizen werden geweigerd;
- b) economische werkloosheid toe te staan voor actoren in de hele keten wanneer haar werknemers getroffen worden door de economische gevolgen van de Afrikaanse varkenspest?

ANTWOORD

op vraag nr. 14 van 4 oktober 2018

van **FRANCESCO VANDERJEUGD**

1. Het komt de federatie van de transportsector toe om met de bevoegde minister in overleg te treden over de kilometerheffing. Als de bevoegde minister naar aanleiding daarvan voorstellen aan de Vlaamse Regering formuleert, zullen deze in de schoot van de Vlaamse Regering worden besproken.
2. De sensibilisering over en de controle op het reinigen en ontsmetten van vrachtwagens in de slachthuizen gebeurt door de diensten van federaal minister Denis Ducarme.
3. a) Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen initiatieven van VLAM op korte en lange termijn.

Wat de korte termijn betreft, heeft VLAM op basis van informatie van het FAVV en in permanent overleg met het FAVV gecommuniceerd. Het gaat om volgende communicatie-initiatieven:

- de publicatie van de eerste embargolijst op 4 september 2018, zodat exporteurs posities konden innemen;
- de economische impactstudie met updates ter beschikking stellen van exporteurs, FAVV, kabinetten en FOD Buitenlandse Zaken;
- de officiële communicatie van het FAVV ter beschikking stellen van de buitenlandse klanten. Zo krijgen ze dezelfde informatie als de lokale autoriteiten en kunnen ze lokaal onze beste pleitbezorgers zijn. Dit gebeurt zowel online als via de themabrochure over de Afrikaanse varkenspest;
- Vragen van diplomatieke posten en buitenlandse journalisten (o.m. uit Polen, Duitsland, Roemenië, Filippijnen, China) worden beantwoord.

In samenspraak met de bedrijfswereld is eveneens een strategie ontwikkeld om de markten te heropenen. In het kader van die strategie is er beslist om deel te nemen aan de China International Meat Industry Exhibition in Peking en Food and Hotel China te Shanghai.

Een van de projecten die vanaf 2019 op forse Europese cofinanciering kunnen rekenen (2.933.298 EUR inclusief bijdrage EU), betreft varkensvlees. Het programma heeft initieel als doel om de export naar de doelmarkten China, Japan, Zuid-Korea, Vietnam en de Filippijnen te verhogen. De gevolgen van de vaststelling van Afrikaanse varkenspest bij enkele wilde everzwijnen in België doorkruist weliswaar de uitvoering van dit programma, maar het zal als kapstok worden gebruikt voor diplomatieke demarches om markten onder embargo te ontsluiten en om een aanwezigheidspolitiek te voeren.

Voor de lange termijn is de intense informatiedoorstroming en de bestaande goede samenwerking tussen het FAVV, de Belgian Meat Office (BMO) en de diplomatie belangrijk. De Belgian Meat Office is het exportbureau dat in 2003 in de schoot van VLAM is opgericht en houdt zich in eerste instantie bezig met exportondersteuning enerzijds en B2B-promotie anderzijds.

Vanuit dit perspectief zal de BMO volgende initiatieven ondersteunen:

- proactief en op regelmatige basis embargolanden een stand van zaken geven over de Afrikaanse varkenspest in België;
 - peilen naar de bezorgdheden van de buitenlandse overheden, zodat gemoduleerd informatie verstrekt kan worden;
 - de ambassadeurs gaan buitenlandse overheden zelf informeren. Zodra de situatie goed in kaart is gebracht, zal het FAVV zelf op missie gaan (gepland in november).
- b) Er worden acties ondernomen ten behoeve van het FAVV, kabinetten, Belgische diplomatieke posten en handelskantoren, exporteurs, B2Bs buitenland (zowel binnen als buiten de EU) en diverse andere stakeholders (zoals vakfederaties en kamers van koophandel).
- c) VLAM heeft via het BMO talloze contacten met het doelpubliek (onder andere via website en vakpers).
- d) De inspanningen van velen (onder andere VLAM, maar zeker ook de FOD Buitenlandse Zaken, de handelsposten, het FAVV, de Europese Commissie enzovoort) hebben inmiddels tot de eerste bemoedigende successen geleid. Zo heeft Maleisië op 8 oktober 2018 de markt voor Belgisch bevroren varkensvlees weer geopend en heeft India op 16 oktober 2018 het embargo op Belgisch varkensvlees opgeheven.
4. Het komt de federatie van de slachthuizen toe om met de bevoegde federale ministers in overleg te treden over het federale beleid dat op hun leden van toepassing is.